

ÜLESTÕUSMISAJA 5. PÜHAPÄEV A

Ülestõusmisaja 5. pühapäeva evangeeliumikatkend, mida me loeme (Jh 14:1-12), on ainult lühike osa Jeesuse pikast kahekõnest jüngritega viimsel õhtusöömaajal. See pikk kahekõne koosneb peaaegu neljast peatükist (13:31-16:33) ja on Jeesuse hüvastijätt jüngritega, nagu Jeesuse testament, mille ta jättis ka meile. Jeesus on apostlite jalad juba puhtaks pesnud ja Juudas Iskariot on lahkunud viimse õhtusöömaaja toimumiskohast. Nüüd algab Jeesuse hüvastijätukõne, mille esimesed sõnad on seotud muuhulgas uue käsuga: „Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina teid olen armastanud, armastage teiegi üksteist!“ (Jh 13:34). Seejärel julgustab Jeesus jüngreid mitu korda, valmistades neid ette oma paasamüsteeriumi sündmuseks: „Teie süda ärgu ehmu!“ (Jh 14:1.27). Selles kontekstis töötab Jeesus apostlitele: „ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti“ ning: „Ma ei jäta teid orbudeks“ (Jh 14: 16.18). Lohutaja, Püha Vaim, „õpetab neile kõik“ (Jh 14:26) ja „juhhib neid kogu tõesse“ (Jh 16:13). Tänu Püha Vaimu töötatud annile on võimalik jääda Jeesusesse, nagu „oks jääb viinapuu külge“ ja kanda „palju vilja“ (Jh 15:4.5).

Jeesuse testamendi, hüvastijätukõne, sõnad õpetavad, julgustavad, tugevdavad ja hoiatavad kõige selle eest, mis võiks kahjustada armastuse sidet temaga. Need sõnad on suunatud tegelikult kõigile, kes on valmis temasse uskuma ja temale järgnema. Ülestõusmisaja 5. pühapäeva evangeeliumikatkend näitab, et Toomas ja Filippus ei karda Jeesuselt küsida, kui nad ei suuda paljudest sõnadest piisavalt aru saada. Nende küsimused on nii esimeste kristlaste kui ka iga aja Jeesuse jüngrite küsimused. Meil tekib jätkuvalt küsimusi, mida tahaksime Jeesuselt küsida. Sest päris tihti me ei mõista tema plaane, tahtmist ja tegutsemist meie elus ning suhtes teistega. Toomas ja Filippus julgustavad meid küsima, sest Jeesus on meie „tee ja tõde ja elu“ ning „ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui tema kaudu“ (Jh 14:6).

„Teie süda ärgu ehmatagu! Uskuge Jumalasse ja uskuge minusse! Minu Isa majas on palju eluasemeid“

Miks jüngrid ehmatavad? Muidugi sellepärast, et Jeesus läheb ära ja ei ole enam koos nendega nagu varem, ka füüsilisel viisil. Sellepärast julgustab Jeesus jüngreid, et nad teda usaldaksid. Kommentaatorid ütlevad – ja see on siinkohal väga huvitav – et need sõnad väljendavad tegelikult esimeste kristlaste kogukondade probleeme. Tõepoolest, need kogukonnad olid erinevad ja neil olid mõnikord mitmetes asjades väga erinevad arvamused. Jeesuse vastus, et on palju eluasemeid, võiks näidata, et kõik kristlased ei pea mõtlema ühtmoodi. Kõige tähtsam on, et kõik võtaksid Jeesuse oma ellu vastu ja oleksid armastusest tema vastu valmis suhtuma ka teistesse armastuse ning teenimise vaimus. Sest armastus ja vastastikune teenimine on nagu tsement, mis seob paljud telliskivid kokku seinaks ning sellepärast teeb erinevad kristlaste kogukonnad üheks vendade ja õdede kirikuks. Jeesus räägib oma Isa kodust, kuid ei kasuta kreeka sõna *oikos* vaid *oikia*, mis ei ole seotud ühe teatud kohaga – vaid hoopis sidemega isikute vahel. Selles mõttes on *oikia* side Jumalaga, keda nüüd võib leida tema Pojas, ülestõusnud Jeesuses ja tema kirikus (ihus), millele annab elu Püha Vaim. Meie sidemed Jumalaga võivad olla erinevad, nagu ei ole ka ainult üks eluase Isa juures.

Miks minu süda ehmatab? Mida kardan oma elus kõige rohkem? Mis on minu kõige sügavamad mured? Kas ma usaldan Jeesust, kõigepealt kui pean silmitsi seisma väga tõsiste raskustega? Kas minu usk Jumalasse aitab mul lahendada oma elu probleeme? Kas küsin Jeesuselt, mis on tema tahtmine minu jaoks, kui pean midagi otsustama, valima või plaanima? Kas minu südames on tõeline rahu, mille saab anda ainult Jeesus? Kui seda minu südames ei ole, siis miks, mis on selle põhjus? Mis on minu jaoks minu kogudus? Kuidas ma kohtlen oma koguduse liikmeid, kuidas ma nendega suhtlen? Kas on nad minu jaoks minu vennad ja õed Jeesuses? Kas suhtun neisse armastusega ja teenimisvaimus? Kas proovin ületada oma nõrkusi ja isekust, et ehitada ühendust teistega ja teenida neid armastuses?

„Mina olen tee ja tõde ja elu. Keegi ei tule Isa juurde muidu kui minu kaudu“

See on Jeesuse vastus Toomase küsimusele tema Isa majja viiva tee kohta. Võib-olla on Toomase küsimus lihtsalt esimeste kristlaste küsimuste kaja, kes kannatasid tagakiusamise pärast ning otsisid oma usuteekonna ja võitluste tähendust. Kolm väga tähtsat sõna: ilma teeta me ei tea, kuidas ja kuhu minna; ilma tõeta ei ole me kindlad; ilma eluta on surm (muidugi kõigepealt vaimses mõttes). Jeesus selgitab, et ta on tee, sest „keegi ei tule Isa juurde muidu kui tema kaudu“. A aasta ülestõusmisaja 4. pühapäeva evangeeliumikatkendis (Jh 10: 9) ütleb Jeesus, et ta on uks, mille kaudu tema lambad astuvad igavesse ellu. Tõepoolest ühendab Jeesus meid oma paasamüsteeriumi (kannatuse, surma, ülestõusmise ja taevasse mineku) kaudu iseenda ja Isaga. Jeesus on tõde, sest temas me tõesti näeme Isa ennast: „Kes on näinud mind, see on näinud Isa“ ja „mina olen Isas ja Isa on minus“ (nagu õpetab meile kiriku traditsioon, Jeesuses ütles ja ilmutas Jumal kõik, mida on vaja meie lunastuseks). Jeesus on meie elu, sest kui me kõnnime tema jälgedes, siis oleme ühenduses Isaga ja meis on juba praegu, kuid veel mitte täielikult, Jumala elu, igavene elu.

Kas Jeesus on tõesti minu jaoks minu elu tee? Kas ma käin sel teel alati, isegi kui mõnikord on see tee väga nõudlik ja toob erinevaid kannatusi ning ohverdusi? Ega ma ei kaldu mõnikord sellest teest kõrvale? Kui on nii, siis miks? Kas ma luban Jeesusel mind igavesse ellu juhtida nii, nagu ta tahab? Kas ma usun, et Jeesus ütleb ja näitab mulle tõelist tõde Jumala, minu ja kõigi teiste asjade kohta? Kas ma usun, et ta tahab seda, mis on mulle tõesti hea? Kas ma olen avatud Jeesuse andidele, eelkõige Jumala elu, igavese elu annile? Milline on minu side Jeesusega? Kuidas ma püüan seda tugevdada ja süvendada?

„Issand, näita meile Isa, ja me jääme rahule! „Nii kaua aega olen ma teie juures, ja sa ei ole mind veel ära tundnud, Filippus? Kes on näinud mind, see on näinud Isa“.

Enne küsis Toomas ja nüüd küsib ka Filippus. Ta tahab näha Isa ning võib-olla ootab mingit tema erilist ilmutust (teofaaniat). Jeesuse vastus on väga lihtne: ta ise, terve tema elu on just selline ilmutus, nii et kui keegi näeb teda, siis näeb ka Isa. Sest kui keegi usub Jeesusesse ja armastab teda, siis tekib nende vahel eriline side, mis omakorda viib ühendusse Isa endaga. Loomulikult on Jeesuse surmas ja ülestõusmises kõige täielikum Isa ilmutus – sest niimoodi näitas ta, kuivõrd lõputu on Isa armastus meie vastu.

Kas ma saan öelda, et tunnen Jeesust? Kui kaua olen temaga juba seotud olnud? Mida ma teen, et õppida Jeesust paremini ja sügavamalt tundma? Kui palju aitab mind selles Piibel,

Missa, rekollektsioon või isiklik palve? Kuidas ma räägin teistele Jeesusest? Kas ma üldse räägin teistele Jeesusest, kui on võimalus ja sobiv olukord? Kas teised saavad minu kristlikust elust õppida, kes on Jeesus?

„Tõesti, tõesti, mina ütlen teile: kes usub minusse, see teeb neid tegusid, mis mina teen, ja ta teeb nendest veel suuremaid, sest mina lähen Isa juurde“.

Jeesus ütleb, et ta läheb Isa juurde, mis tähendab, et nüüd tuleb Püha Vaim, kelle väega on ta kristlaste elus ikka kohalolev. Tänu Püha Vaimu annile saavad Jeesuse jüngrid igal ajal ja igas kohas tema missiooni jätkata: „kes usub minusse, see teeb neid tegusid, mis mina teen“. Sõnad „Ta teeb nendest veel suuremaid“ tegusid tähendab lihtsalt, et suure ulatusega ja suurtes kogustes (kui nt mõtleme pühast Paulusest ja tema missioonist).

Kas ma näen ja tunnen ära, kuidas Püha Vaim minu elus tegutseb? Kas ma märkan ka seda, kuidas ta tegutseb minu kaudu teiste inimeste heaks? Kas minu käitumine, suhtlemine teistega, mõtlemine ja rääkimine ilmutab Jumalat? Võib-olla vastupidi: pigem kahjustan teiste usku Jumalasse? Milline tööriist olen Jeesuse käes?